

NALAJAĆ (39) *vb pf*

Wszystkie a jasne (w tym w drugim 1 r. błędne znakowanie).

inf nałajać (5). ◇ *fut* 3 sg nałaje (12). ◇ 3 pl nałają (8). ◇ *praet* 2 sg m -ś nałajał (1). ◇ 3 sg m nałajał (6). *f* nałajała (1). ◇ *praet* 3 pl m pers nałajali (2). ◇ *con praet* 1 sg f bych nałajała (1). ◇ *impers con* by nałajano (1). ◇ *part praet act* nałajawszy (2).

Sł stp notuje, *Cn s.v.* nie wytrwam, *Linde XVII w.*

Nawymyślać, naurągać, zelżyć, zganić, ostro skrytykować; lacerare, maledicere, obiurgare *Mącz* (39):
Więc tam rychley nalaia/ á czalem y we grzbiet sie dostanie. *RejZwierc* 66v; *WierKróc* B3v; *PapUp* G3.

nałajać komu (32): *BierEz* E2v; *BielŻyw* 98; *RejRozpr* G2; Bo bych ia w to vgodzyła Przed wżemi bych cie ganiła Czalem ci bych nałaiala *RejJóz* E; *RejKup* e3; *BielKom* F7v; Więc wżędy we drzwi tłucze/ wżędy mu nalaia/ A czalem czym pachniącym y z gory íplufkaia. *RejWiz* 17, 19, 73; Gdy Sláchćic Sláchćicowi záda zkurwyfyńtwo/ álbo inże słowo ízkáráde/ á nie odwoła wnet co mowił/ tedy taki człowiek íwowlolny/ ma dádz takowemu co mu nalaiał 60 grzywien/ iefli tego niedowiedzye án wnet záprzy *UstPraw* A4v, A4v [2 r.]; *RejFig* Cc3v; *KochSat* C3; *Mącz* 87d; *RejZwierc* 77v, 81, 101, 234; Wípomina Ariftoeles ftarą vftawę Pittákové/ áby pijáni/ iefli komu nalaiali [si quem [...] *conuiciis* [...] *affecerint*]/ [...] ciężey byli karáni/ niż gdyby to trzeźwi vczynili. *ModrzBaz* 82v; *KochFr* 115; *BielSjem* 10; *BielRozm* 3; A iefli ia źle mówię/ nalaiać mi trzebá. Iefli dobrze/ vfluchay/ nie bądź iáko kámieñ *GosłCast* 28; *KlonFlis* F3. *Cf Z przytoczeniem, Zwroty.*

Z przytoczeniem [komu] (2): nałaiál Ariftipowi Diogenes rzekąc, gdyby sie ty nauczył tey to potrawy iefć [salaty], nigdyby okrutnikowi nie słuził *BielŻyw* 57; Páni mu nalaiała/ iuz tam iedź do gáiu/ A do śmierci nie byway/ chcefzli w nálezym kráiu. *RejFig* Dd6v, Bb2.

W przeciwstawieniach: »nałajać ... chwalić, kłaniać się, podziękować, być wdzięczen« (4): Ano w ludzyech rozne obyczaie/ leden chwali á drugi nalaie *BielKom* Av; Naydziefz ktoć wdzięczen będzie naidziefzkoć nalaie Wrozných głowach mułzą być rozne obyczaie. *KochSat* C3; (*nagł*) Ziemiánie s Połty. (–) Z dáleká Połtom nalaia/ Z blifká sie niľko kłaniaia. *RejZwierc* 234, 100v.

Zwroty: »[komu] od matki nałajać« = *zelżyć czyjás matkę* (1): otoź/ áby dostáli they sławy/ czynia/ im naygrubiey mogą/ y nietelko/ ieden drugiemu od máthki nalaie [...] ále też ieden/ drugiego ítraćci s íchodu *Górndworz* N2v.

»nałajać [komu] jako psu« (1): *Obiurgavit illum acerbissime, Nalaiał mu yáko pľu. Mącz* 178c.

»[komu] szpetnie nałajać« (1): Trzecia [białogłowa] bywa gębiáta/ ktorey iefli nie da/ To mu ízpetnie nalaie/ to nań ciężko biáda. *ZbylPrzyg* A4.

Szeregi: »nałajać i nawymawiać« (1): Y nalaiawľzy y nawymawiawľzy/ dopiero co niewiele dla niego czynim. *SkarKazSej* 663b.

»nazłorzeczyć, nałajać« (1): *Probris lacerare, Nazłorzeczić, Nalaiać Mącz* 181b.

Synonim: naurągać się.

Formacje współrdzenne cf ŁAJAĆ.